

ÇOCUKLARDA GÖĞÜS VE KARIN TRAVMALARINA YAKLAŞIM

DR. GÜLNUR GÖLLÜ BAHAĐIR
ÇOCUK CERRAĞİSİ AD

Çocuk travma hastaları ile erişkinler arasındaki farklılıklar

- Daha küçük ve kolay tıkanan hava yolu
- Hipovolemiye yatkınlık
- Hipotansiyon geç bulgu
- $\uparrow$ O_2 tüketimi $\rightarrow$ Hipoksi
- Hipotermiye eğilim $\uparrow$

Erken deęerlendirme ve canlandırma

“Altın Saat”

Etkili canlandırma ile mortalite %25-30 azalır

- yaşamsal bulguların ve tüm organ fonksiyonlarının hızla değerlendirilmesi
- yaşamsal tehdit oluşturan durumların saptanması ve tedavisi
- yaşamsal bulguların normalleştirilmesi ve komplikasyonların önlenmesi

Travmalı çocuk hastada değerlendirme ve yaklaşım ilkeleri

A stylized letter 'A' with a yellow fill, red outline, and a light blue shadow.

A. Havayolunun saęlanması

A stylized letter 'B' with a pink fill, light blue outline, and a light blue shadow.

B. Solunum ve ventilasyon, oksijenizasyon

A stylized letter 'C' with a yellow fill, pink outline, and a light blue shadow.

C. Dolaşım ve kanama kontrolü

D. Nörolojik deęerlendirme

E. Elbiselerin çıkartılması, hipotermimin önlenmesi

Çocuk toraksının erişkinden farkı

- Göğüs kafesi daha elastik, bol kartilaj
- Ön arka göğüs çapı dardır
  - Künt travmada kemik hasarı olmadan iç organ hasarı
- Mediasten daha mobildir
  - Tansiyon pnömotoraks kalbin yerini değiştirir
  - Büyük damarlarda açılanma
  - Kardiak output azalır, perifere giden kan azalır
- Takipne ve aerofaji daha sıktır
  - Akut mide dilatasyonu → diyaframa bası

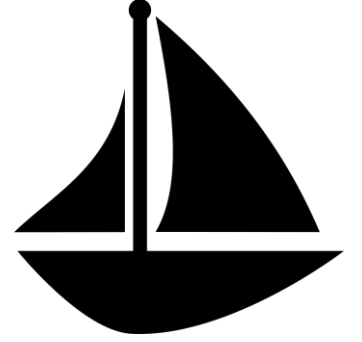
Toraks travması

- Yetişkinlere göre daha ender
- Mortalite oranı %26
- Çocukların %47'si 4 yaş altındadır
- Diğer sistem yaralanmaları %82
- Cerrahi ihtiyacı %7

Göğüs duvarı yaralanmaları

- Kontüzyon
- Yumuşak doku laserasyonu
- Kot kırığı
  - Ağrı, akciğer kontüzyonu
  - Akciğer grafisi, CT
  - Analjezi, interkostal blok
  - 6 haftada iyileşir

Yelken göğüs

- Ender
- Göğüs hareketlerinde paradoks → solunum bozular, sistemik venöz dönüş bozular → hipotansiyon, hipoksi
- Entübasyon, ventilatör desteği, oksijenizasyon

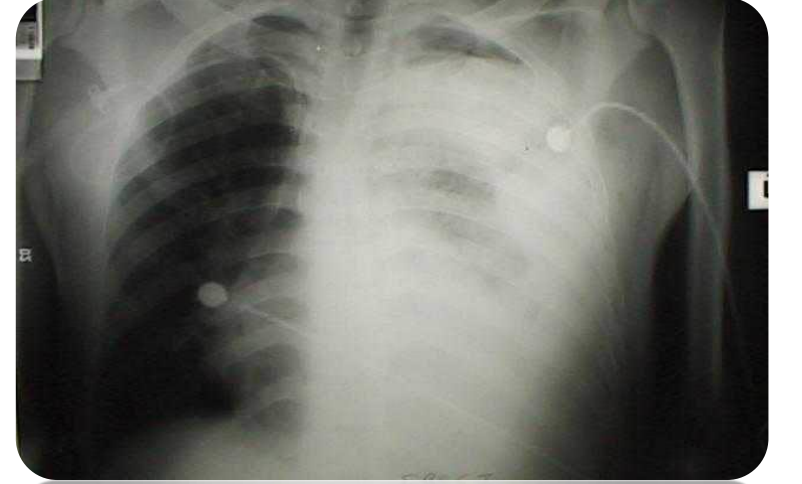

Akciğer kontüzyonu (EN SIK)

- Akciğer hemorajisi ve ödemi → hipoksi, intrapulmoner şant, solunum yetmezliği

- Akciğer grafisi

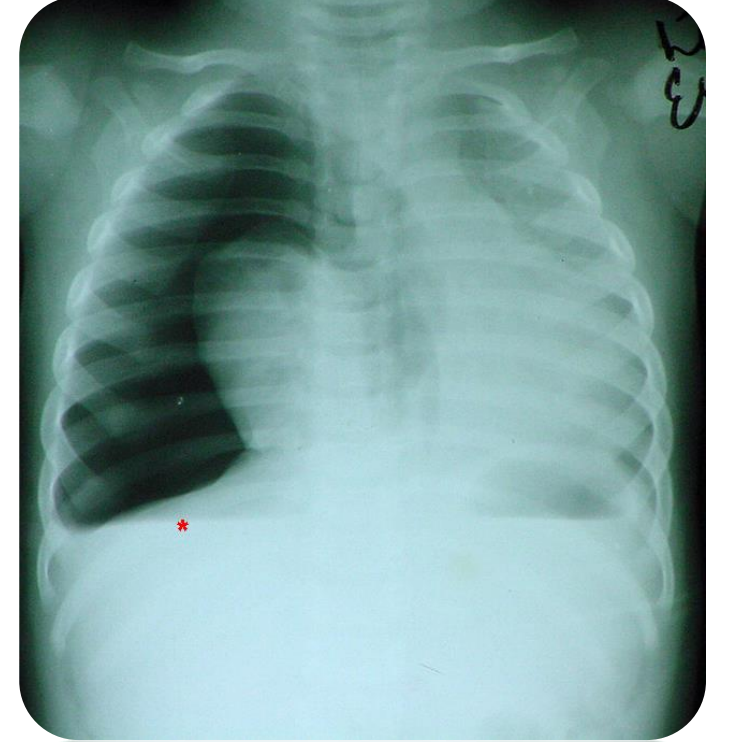
- CT

- Aşırı sıvı yüklenmesi önlenir, antibiyoterapi, oksijenizasyon, %20↑ entübasyon

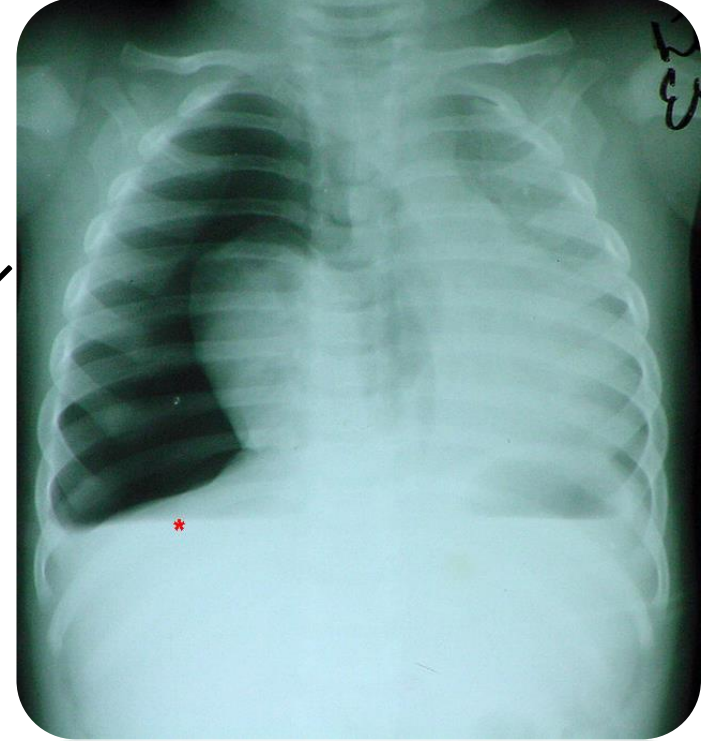
Pnömotoraks

- Asemptomatik → → → ciddi hasta
- Abrazyon, amfizem, solunum seslerinde azalma/yok, trakeal şift, takipne, siyanoz
- Akciğer grafisi
- Göğüs tüpü

Tansiyon pnömotoraks

- Aynı taraf akciğer kollapsı, diyaframa bası, mediastinal şift, karşı akciğere bası
  - Büyük damarlarda açılma → kardiyak out put ↓
  - İğne ile aspirasyon, göğüs tüpü
-
- GÖĞÜS TRAVMASI SONRASI → SOLUNUM SIKINTISI, ŞOK → TANSİYON PNÖMOTORAKS

Hemotoraks

- Büyük damarlar ender yaralanır
- İnterkostal damar yaralanması olabilir
- Önce damar yolu sonra göğüs tüpü
- (1-2ml/kg/sa üzerinde torakotomi)
- AŞIKAR KAN KAYBI YOK ANCAK
HİPOTANSİYON + → HEMOTORAKS?

Şilotoraks

- Duktus torasikus rüptürü yada hiperekstansiyonda dönmesi
- Göğüs tüpü, oralin kesilmesi, TPN → cerrahi

Trakeabronşial yaralanma

- Penetran ender, ağır cisim çarpması ya da göğüs üzerine düşmesi ile
- Mediastinal ve cilt altı amfizem, hemoptizi, tansiyon pnömotoraks, masif atelektazi
- CT, bronkoskopi
- Göğüs tüpü, ciltaltı havanın boşaltılması → cerrahi

Travmatik asfiksi

- Aracın üzerinden geçmesi ya da kalabalıkta çığnenmesi ile → derin inspirasyon → glottis kapanır → VCI, VCS → yüz ve boyunda siyanoz, peteşial döküntü, periorbital ödem, subkonjunktival hemoraji → takipne, hemoptizi, solunum yetmezliği

- Konservatif

Aort yaralanması

- Ender
- Araç dıőı kaza ve yüksekten düşme
- Üst ekstremitelerde hipertansiyon
- Akciğer grafisi, CT → mediastinal genişleme
- Cerrahi

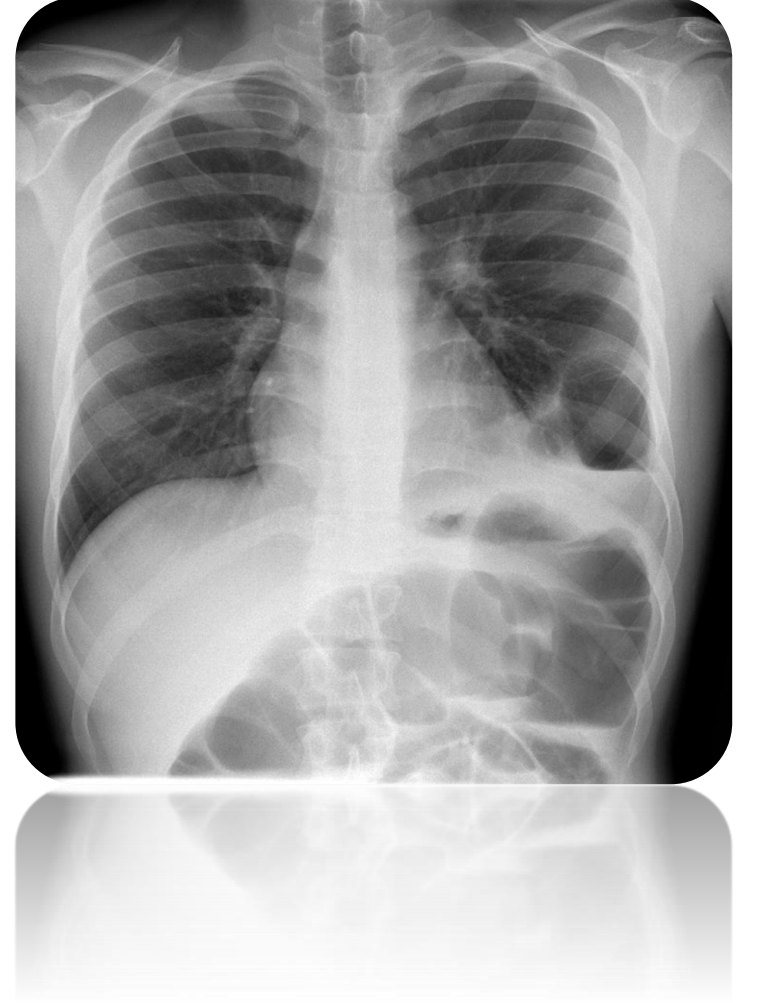

Kalp

- Perikardiyal tamponat (Kan/ hava)
  - Sıvı resusitasyonuna karşın hipovolemi, CVP düşük, boyun venlerinde dolgunluk, paradoksal nabız
- Myokardial lacerasyon
- Myokardial kontüzyon

Diyafram

- Genellikle sol rüptür
- Karın içi organ inkarserasyonu, solunum sıkıntısı
- Akciğer grafisi, CT
- Cerrahi

Göğüs yaralanmalarında cerrahi

- Drenaja rağmen tedavi edilemeyen pnömotoraks
- Masif hemotoraks
- Açık pnömotoraks
- Özofagus yaralanması
- Vasküler yaralanmalar
- Diyafragma rüptürü

Karın travması

- Yaşam şansı %90
- Fizik inceleme önemli (hassasiyet!!!)
- Labaratuvar testleri (TK, kan grubu, KCFT, BFT, amilaz, lipaz, TİT)
- Görüntüleme yöntemleri (grafi, USG, CT)
- Sıklıkla konservatif yaklaşım

Dalak

- Karaciğerle birlikte en sık
- Daha az yağ dokusu ve kas dokusu
- Karaciğer ve dalak yaralanma riski ↑
- Hemodinami stabil → yatak istirahati, monitörizasyon, Hb takibi (%90-98)
- Ender splenektomi

485.0

s 120
0

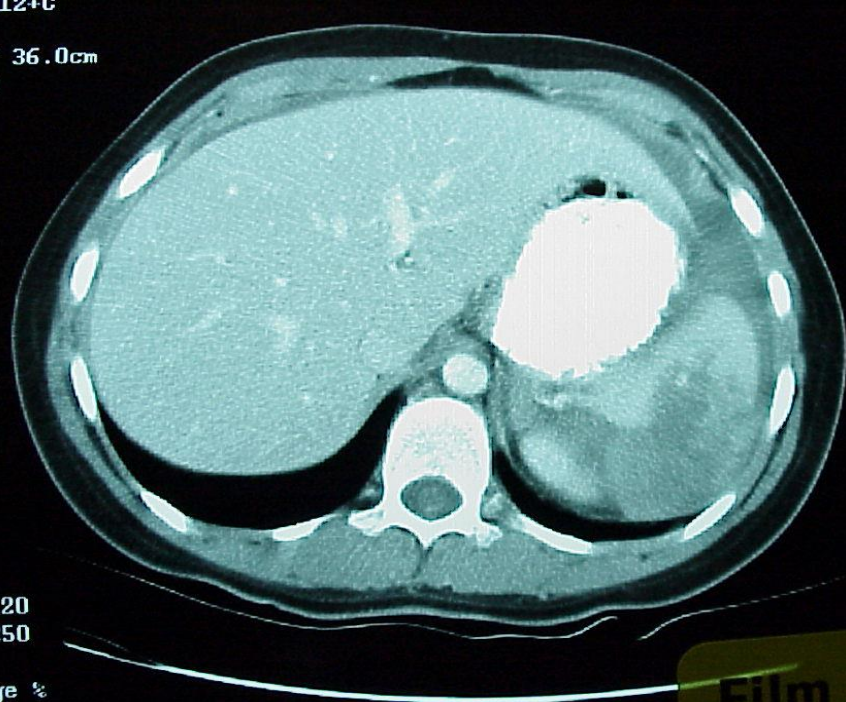
2.5/12.5

n: 12+0
FOV 36.0cm
END

y 120
A 250

arge %

1
1
6
3

Film Number

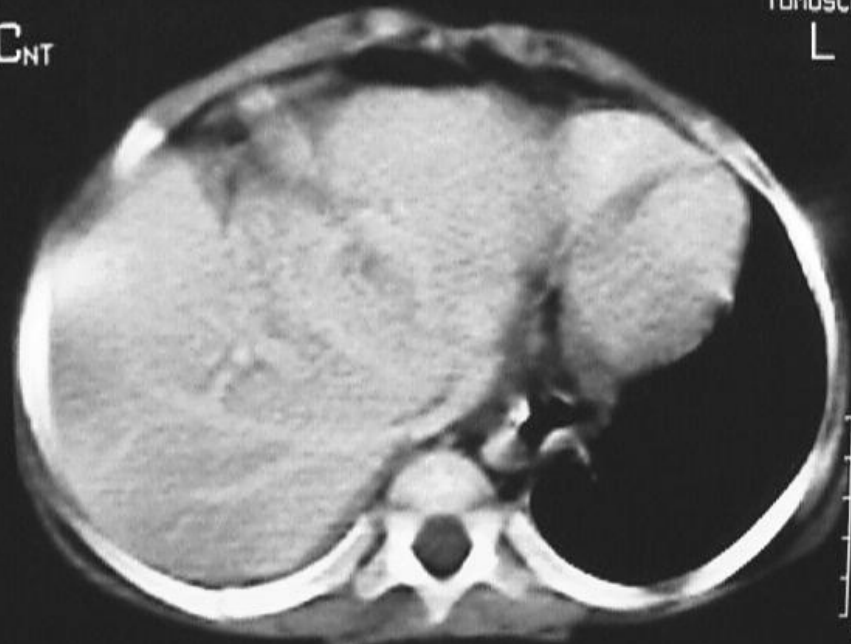

512

Karaciğer

- Dalakla birlikte en sık
- Karın travmasına bağlı mortalitenin en sık nedeni
- Hemodinami stabil → yatak istirahati, monitörizasyon, Hb takibi (%90)
- Ender olarak cerrahi

ETIAZ NURSMI
5.0 1.05 T -10.0
-95.0
0.0
195 CNT
4
F/5
28KV
50MA
OLUME

22.81
L
320
MAG

120
200
0.75
0.0
0.0/12.0
10/-37
AWW/RESUS
W 340

10
C
II

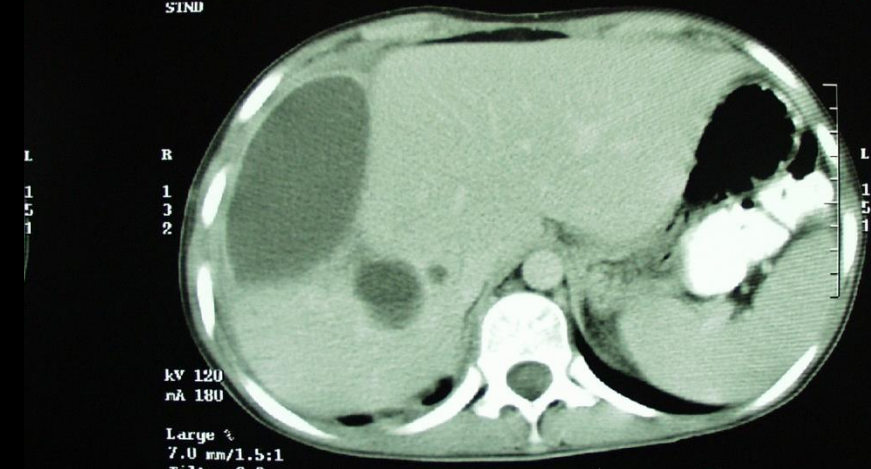

R

L

HiSpeed CT/i...
Ex: 42779
Se: 2
XY T225.2
De: 34
DEOV 20.4cm
SIND
NEFTSE ALTINDM
14 F 356457
07 Oct 04
512

HiSp
Ex:
Se:
XY 1
De:
DEOV
SIND

L
1
5
1

R
1
3
2

L
1
5
1

R
1
3
2

kV 120
mA 180

Large
7.0 mm/1.5:1
Tilt: 0.0
0.8 s/HE 09:39:22
W:350 L:40

P 142

kV
mA

Large
7.0
Tilt
0.8
W:35

HiSpeed CT/i...
A 142 ANKARA UNIV. TIP. FAK. RAD. A.B.D

HiSp
Ex:

Pankreas

- Akut pankreatititin en sık nedeni
- Prognozu erişkine göre iyi
- Erken tanı zor
- Amilaz, lipaz yüksekliği, CT
- Konservatif, cerrahi

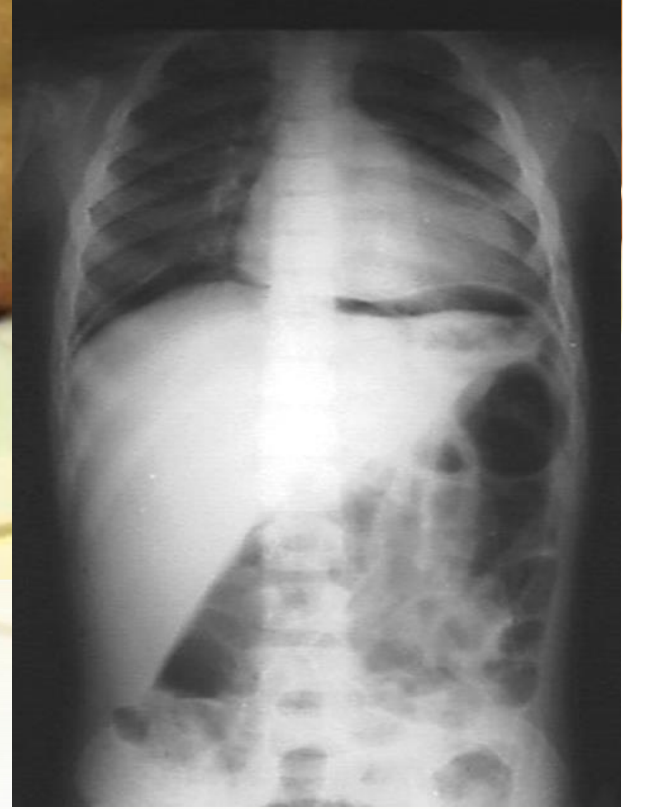

İntestinal yaralanma

- Perforasyon, hematom, kanamaya yol açan mezo yaralanmaları
- Emniyet kemeri!!!
- Hassasiyetin devamı ya da artması, ateş, taşikardi, kusma
- ADKG, CT
- Diyafram altı serbest hava 1/3

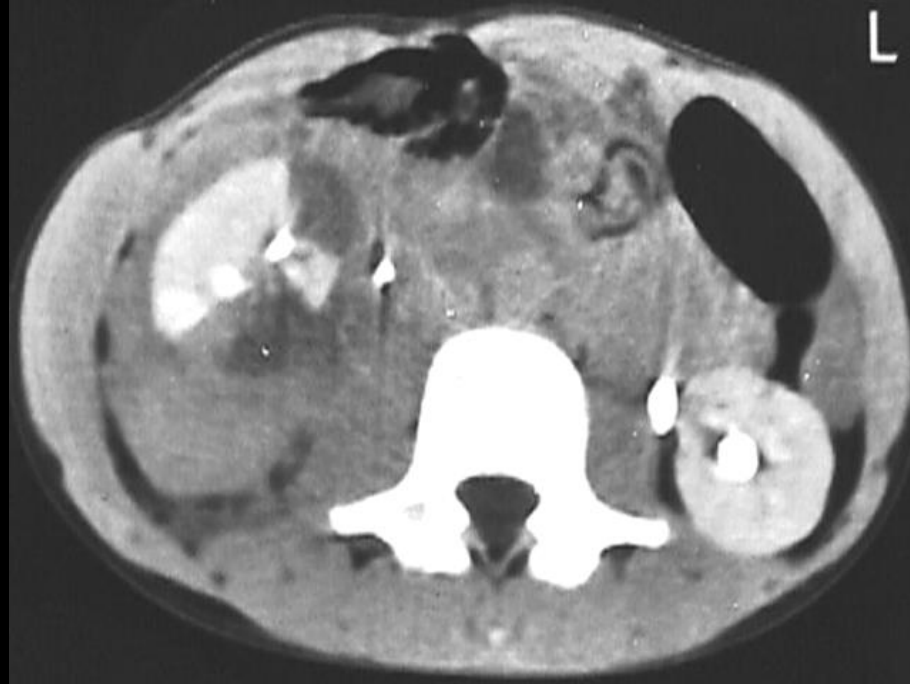
Delici-kesici yaralanma

- %10 dan az
- İb, kolon, rektum
- Karaciğer, büyük damar
- CT
- Laparoscopi, Laparotomi

Böbrek

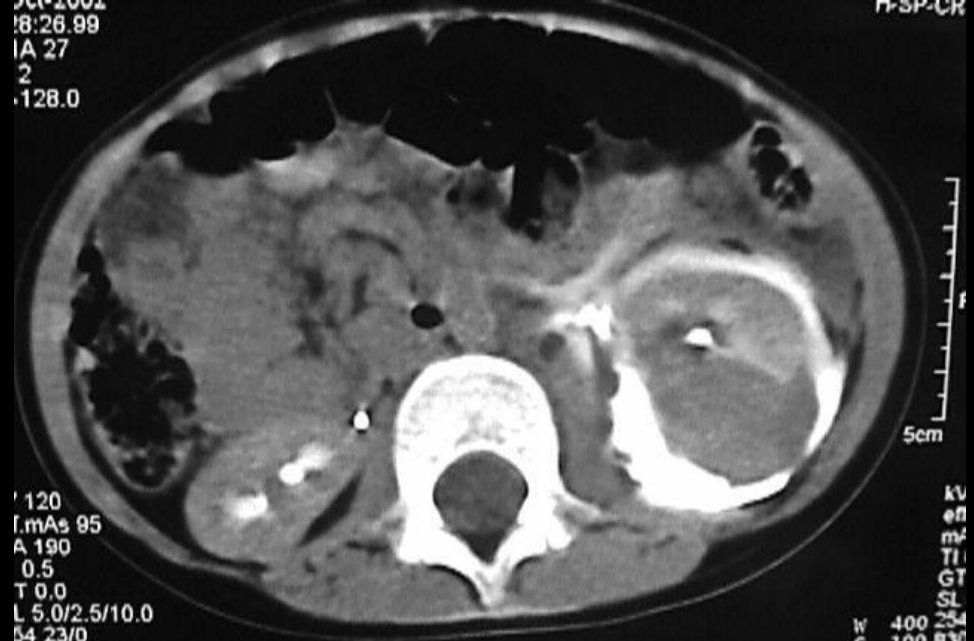
- Böbrek daha büyük, daha aşağıda
- Yağ doku ve gerota gelişmemiş
- 11-12. kotların daha esnek, fetal lobulasyon devam

- Künt yaralanma en sık
- %5 delici yaralanma

- Konservatif
- Yaşamı tehdit eden kanama, pedikül avülsiyonu, pulsatil retroperitoneal hematoma → cerrahi

18:26.99
2
128.0

120
T.mAs 95
A 190
0.5
T 0.0
L 5.0/2.5/10.0
54 23/0
30f L3C0

PCI, DEMET

5cm

KV
en
mV
TI
GT
SL
W 400 254
C 100 B30

Hacettepe Hastanesi IPC
Volume Zoom 2611

A

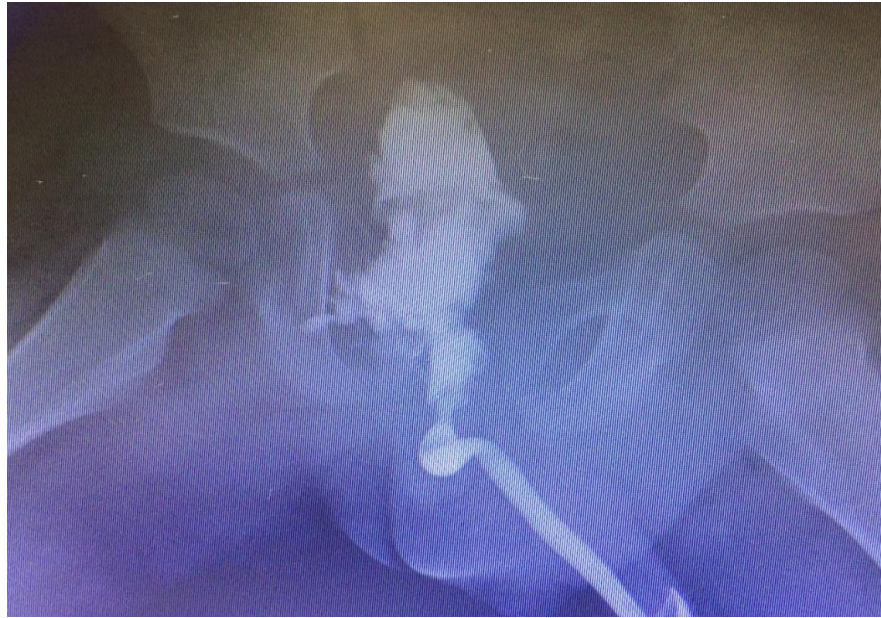

Mesane

- Künt travma ve pelvis kırıkları
- Konservatif
- İntraperitoneal → cerrahi

Üretra

- Erkeklerde sık

Genital yaralanmalar

Abdominal CT endikasyonları

- Karın yaralanma semptom ve bulgusu
- Kafa travmasını da içeren çoklu sistem yaralanması
- Makroskobik hematüri
- Yüksek enerjili travma
- USG de solid organ yaralanması olmadan serbest sıvı

Konservatif takip

- Hemodinamik olarak stabil künt karın travmalı çocukta non-operatif tedavi yaklaşıımı **altın standart**

MUTLAKA ÇOCUK CERRAHLARININ İZLEMİNDE

- Laparotomi gerektiren başka bir patoloji yok
  - Hemodinamik bulgular stabil
  - Devam eden kanama veya kanlanmayan doku yok
  - Akut lösemi, hemofili gibi bilinen patolojiler yok
  - 24 saatte 40ml/kg dan az kan ihtiyacı oluyor ise
- Ameliyathane, anestezi, kan ihtiyacı karşılanabilecek durumda ve hastanın takipleri yapılabilecekse uygulanabilir

Cerrahi

- Resusitasyona rağmen vital bulgularda kötüleşme
- Total kan volümünün %50 kaybı
- Pnömooperitoneum, içi boş organ yaralanması
- İntraabdominal mesane rüptürü
- Renovasküler yaralanma
- Üreter yaralanması
- Bazı pankreas yaralanması
- Peritona penetre yaralanmalar